

Heikki Jämsä

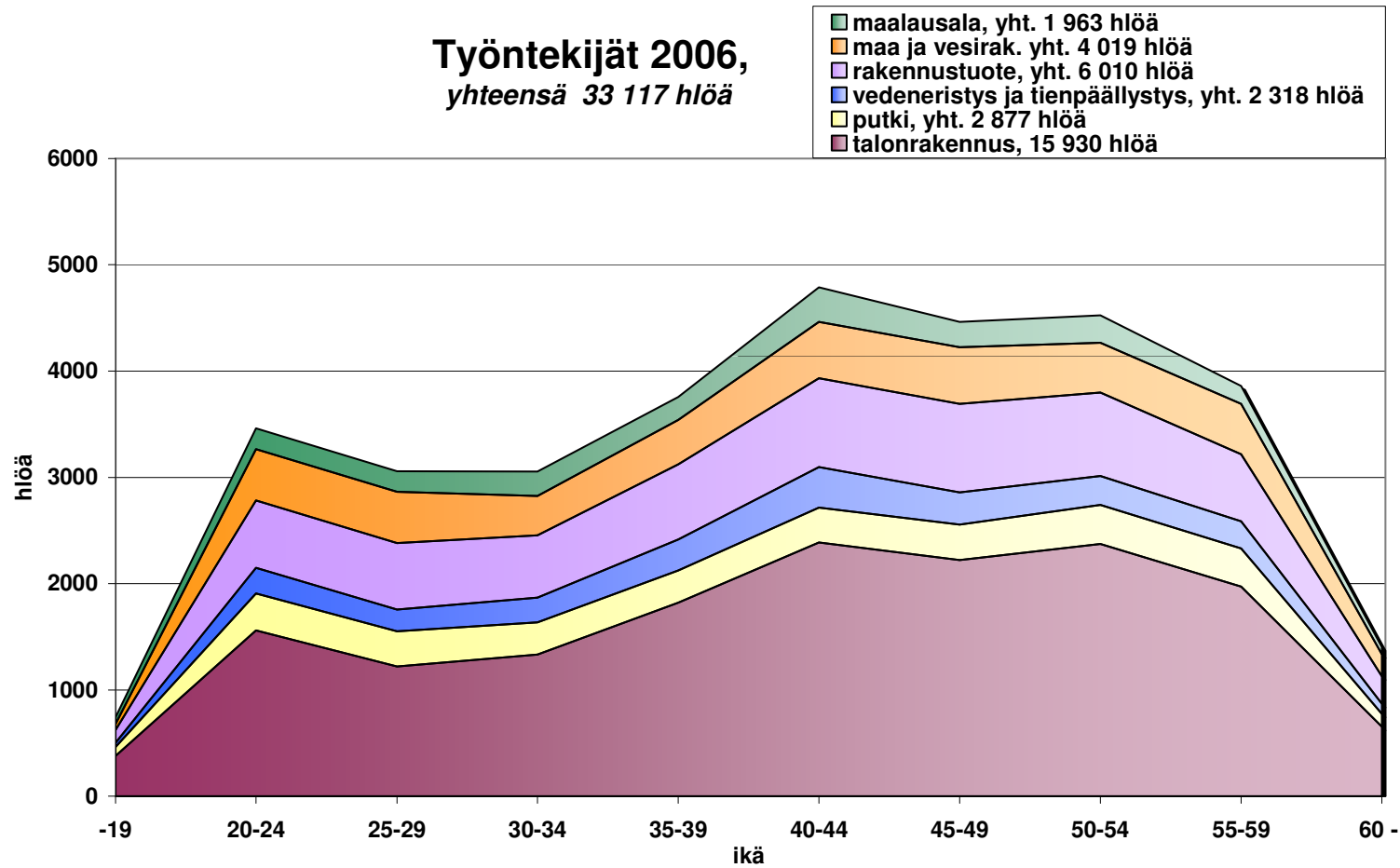
OSAAMINEN JA KOULUTUS - ASFALTTIALAN KOULUTUS UUDISTUU

Rakennusalan työvoima- ja koulutusstrategia

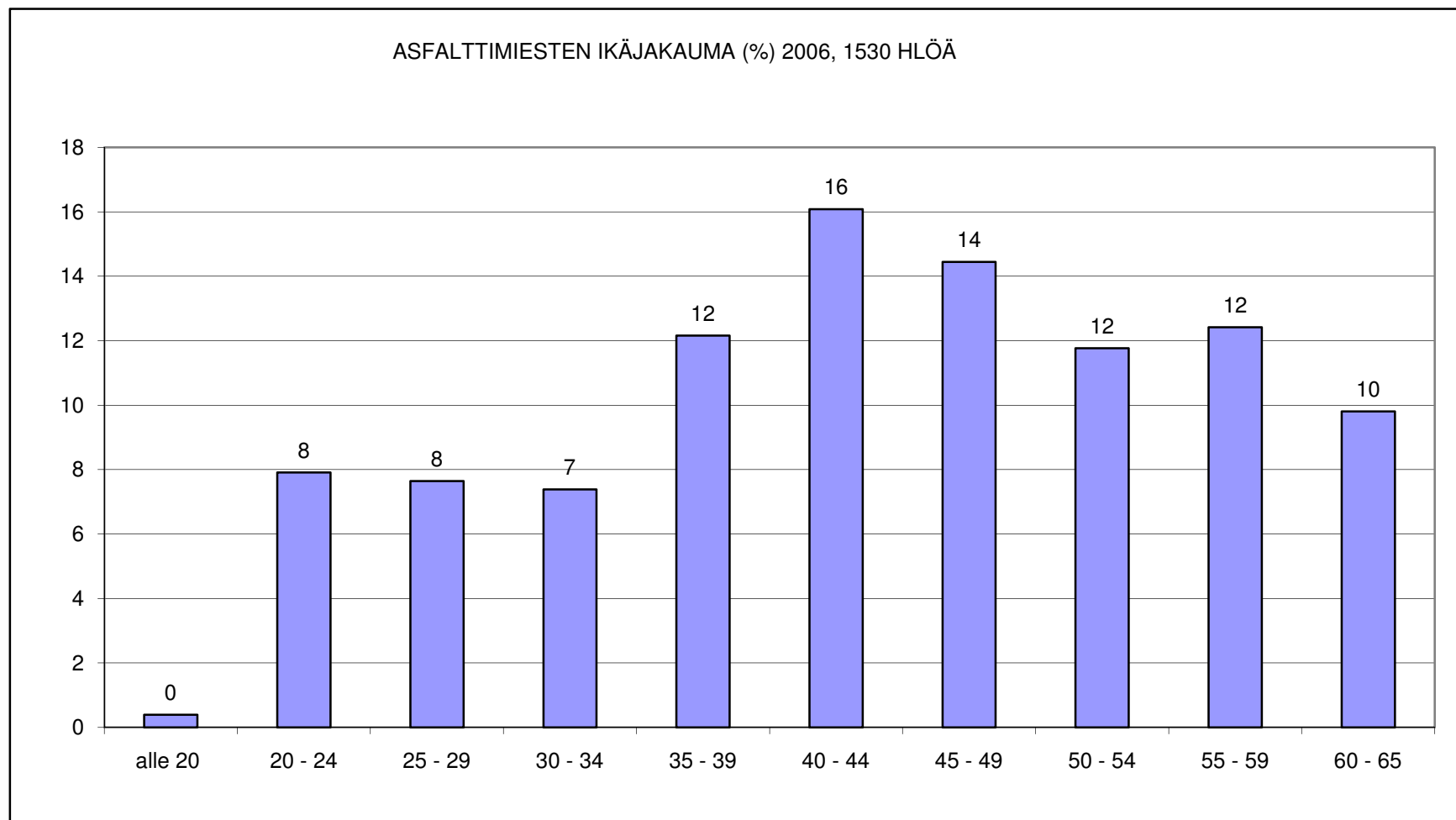
- ▶ **Keskeisenä tavoitteena on varmistaa osaava ja riittävä työvoima rakennusalalle.**
- ▶ **Kolme tärkeintä asiaa tavoitteen saavuttamiseksi ovat:**
 1. Alalle hakeutuu motivoituneita opiskelijoita ja alalle valmistava koulutus on oikeansisältöistä
 2. Yritysten rooli koulutuksen ja työelämän välisen vuorovaikutuksen keskeisenä vaikuttajana tunnistetaan ja sitä jatkuvasti kehitetään
 3. Työntekijöiden syrjäytymistä ehkäiseviä toimia parannetaan ja kehitetään toimia syrjäytyneiden työllistämiseksi rakennusalalle

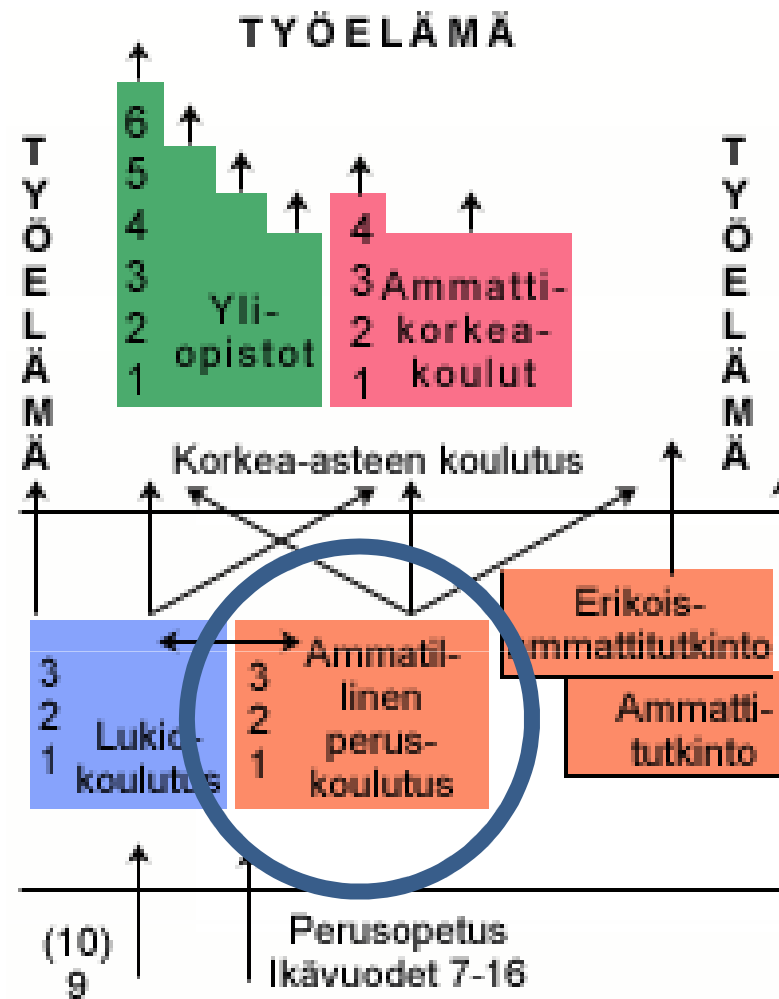

RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÄT IKÄRYHMITÄIN 2006

ASFALTTIMIESTEN IKÄJAKAUMA (%) 2006

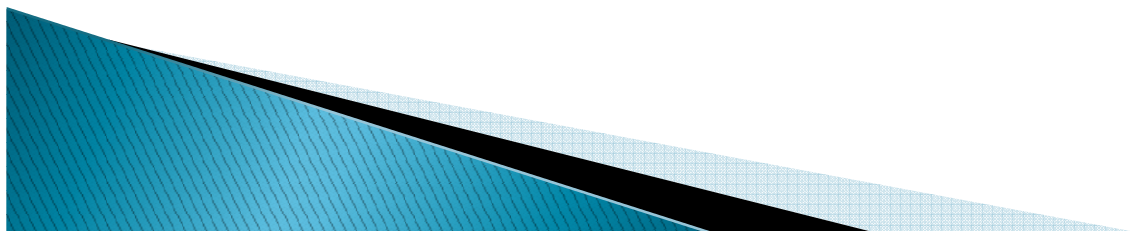
1 Esiopetus
6-vuotiaat

= koulutus kuuluu
oppisopimusjärjestelmän piiriin

Ammatillisen koulutuksen vetovoima kasvussa

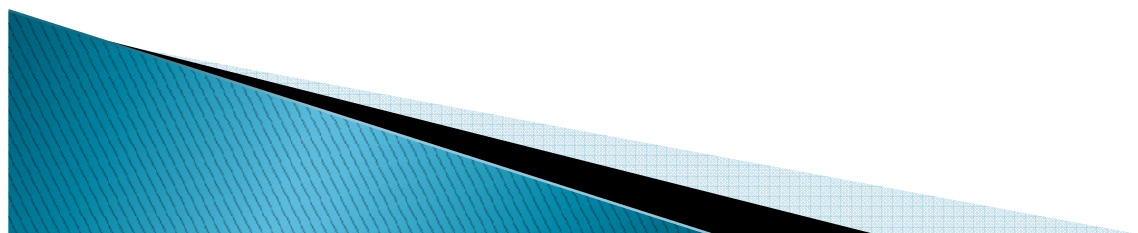
Yhteishaku vuonna 2007 (suluissa 2003)

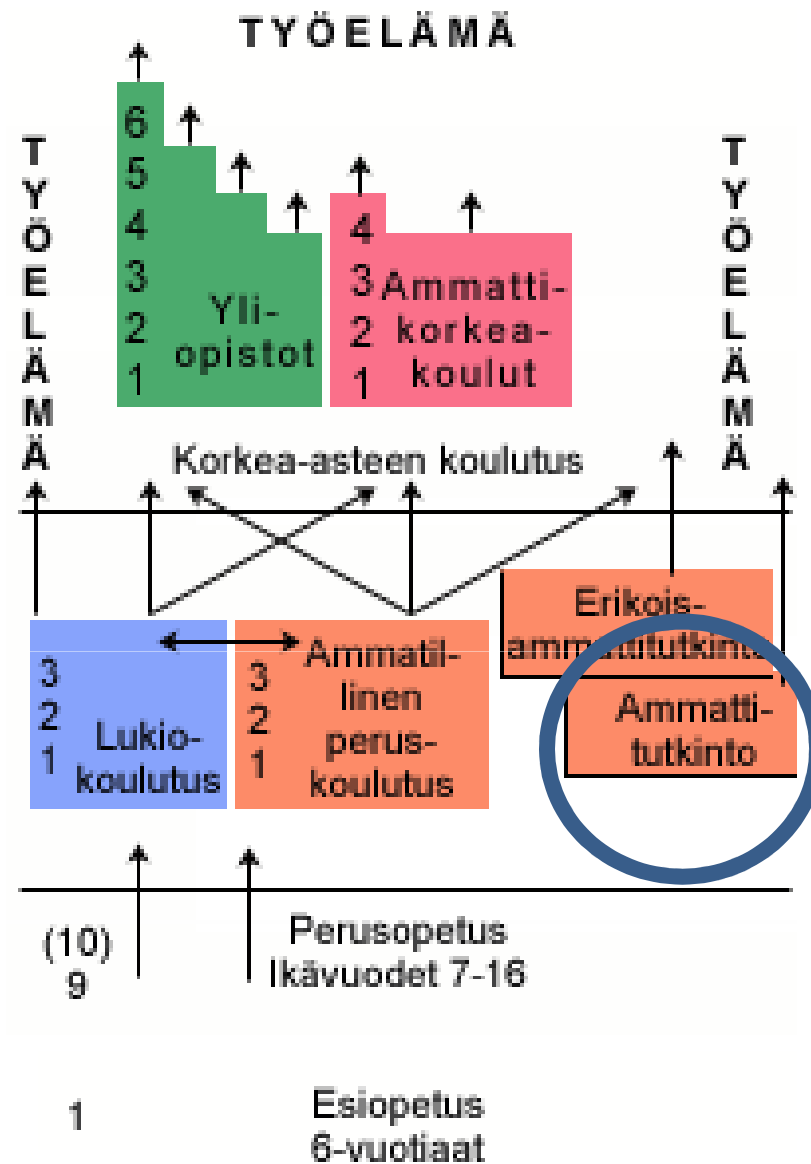
	1. sijaiset hakijat		Valitut		Aloituspaikat	
LVI-ala	2 632	(736)	1 099	(769)	1 059	(871)
Rakennusala (sisältää infran)	3 660	(1 806)	2 326	(1 688)	2 256	(1 911)
Pintakäs.ala	1 163	(404)	569	(465)	566	(524)
Koko maa yht.	7 524	(2 946)	4 072	(2 922)	3 973	(3 306)
muutos, %	+155%		+ 39%		+20 %	

Rakennusalan perustutkinto 2008

- ▶ Käyttöön näyttötutkintona (lähinnä aikuiset) keväällä 2008 ja opetussuunnitelmana (nuoret) syksyllä 2008
- ▶ Rakenne
 - Ammatillinen perusosaaminen = Pakolliset ammatilliset opinnot (50 ov)
 - Erikoistuneempi osaaminen = Valinnaiset ammatilliset opinnot (40 ov)
- ▶ Pakolliset opinnot
 - *maarakentaja, maarakennuskoneen kuljettaja tai talonrakentaja*
- ▶ Valinnaiset opinnot
 - mm. **asfaltointi** 10 ov (+ rakennuskiven asennus, maarakennuskoneen käyttö, koneautomaatio- ja mobiiliteknologia jne.)
- ▶ Oppilaitosten ja yritysten yhteistyön tarve kasvaa !

= koulutus kuuluu oppisopimusjärjestelmän piiriin

MAARAKENNUSALAN AMMATTITUTKINTO

- Asfaltin koulutus käynnistyi vuonna 2004 Salossa
- Uudet perusteet käyttöön 1.3.2007
- Sisältää seuraavat asfaltin osiot:
 - asfalttimassan valmistus
 - asfalttipäällysteen esityöt
 - asfalttipäällysten levitys
 - asfalttipäällysteen tiivistys

Teoriaopetus ja näyttötutkinto

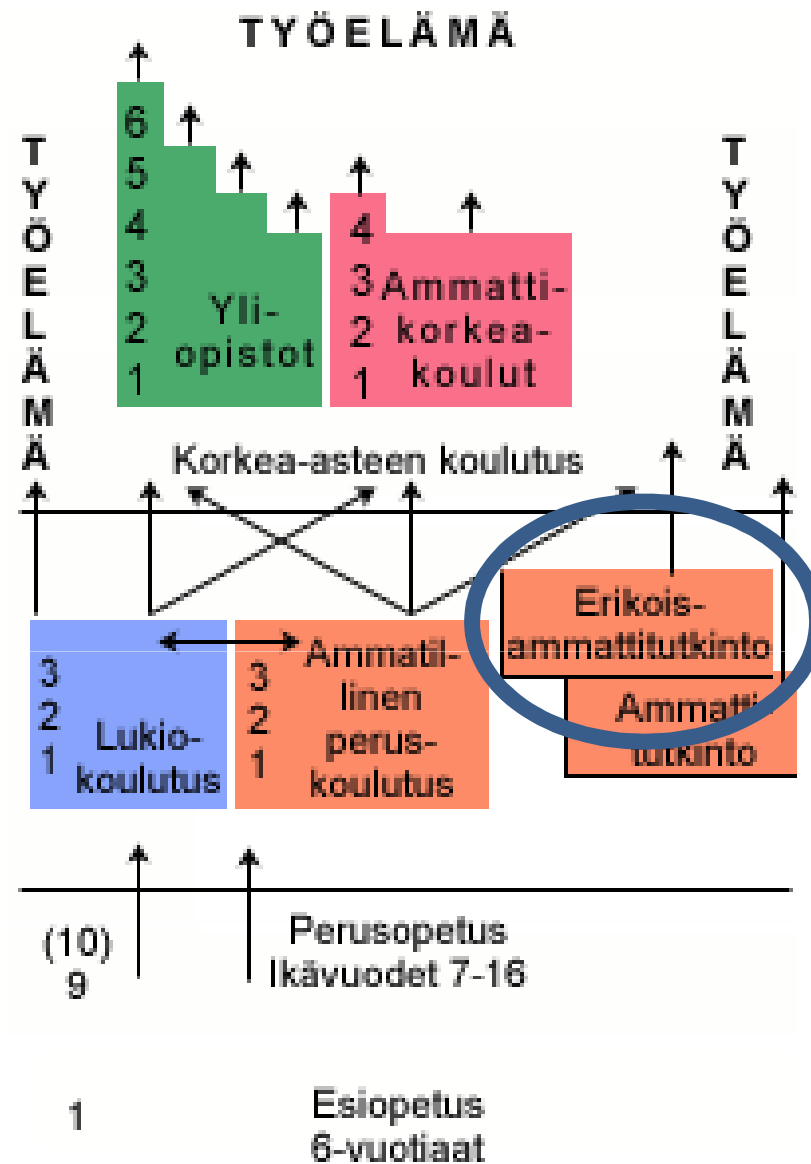
- Ammattitaitovaatimukset
 - Tutkinnon suorittaja tuntee ja ymmärtää...
- Ammattitaidon osoittamistavat
 - Ammattitaito osoitetaan tekemällä...
- Arvioinnin kohteet ja kriteerit
 - Ammattitaito arvioidaan seuraavin kriteerein...

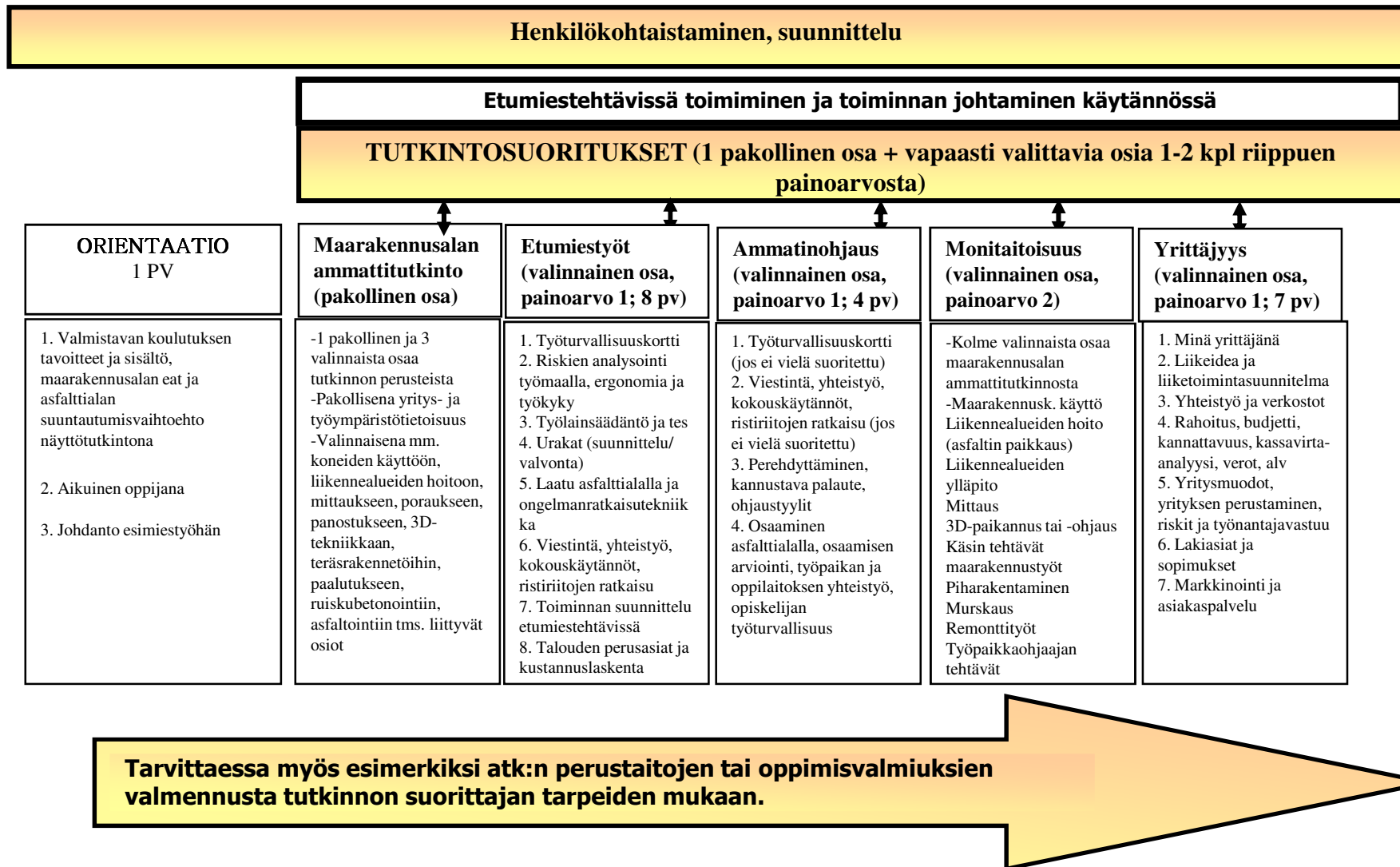
Tarkoitettu alalla työskenteleville

- Salo, AMIEDU, J:kylä, Rovaniemi, Kotka
- Järjestelmä ja verkosto toimii hyvin
 - kurssin suorittaneita noin 100 hlöä vuodessa
 - 2006: 155 levityspäätä, 27 koneasemaa (=43 % kaikista tutkinnoista)
- Oppimateriaali ajantasalla

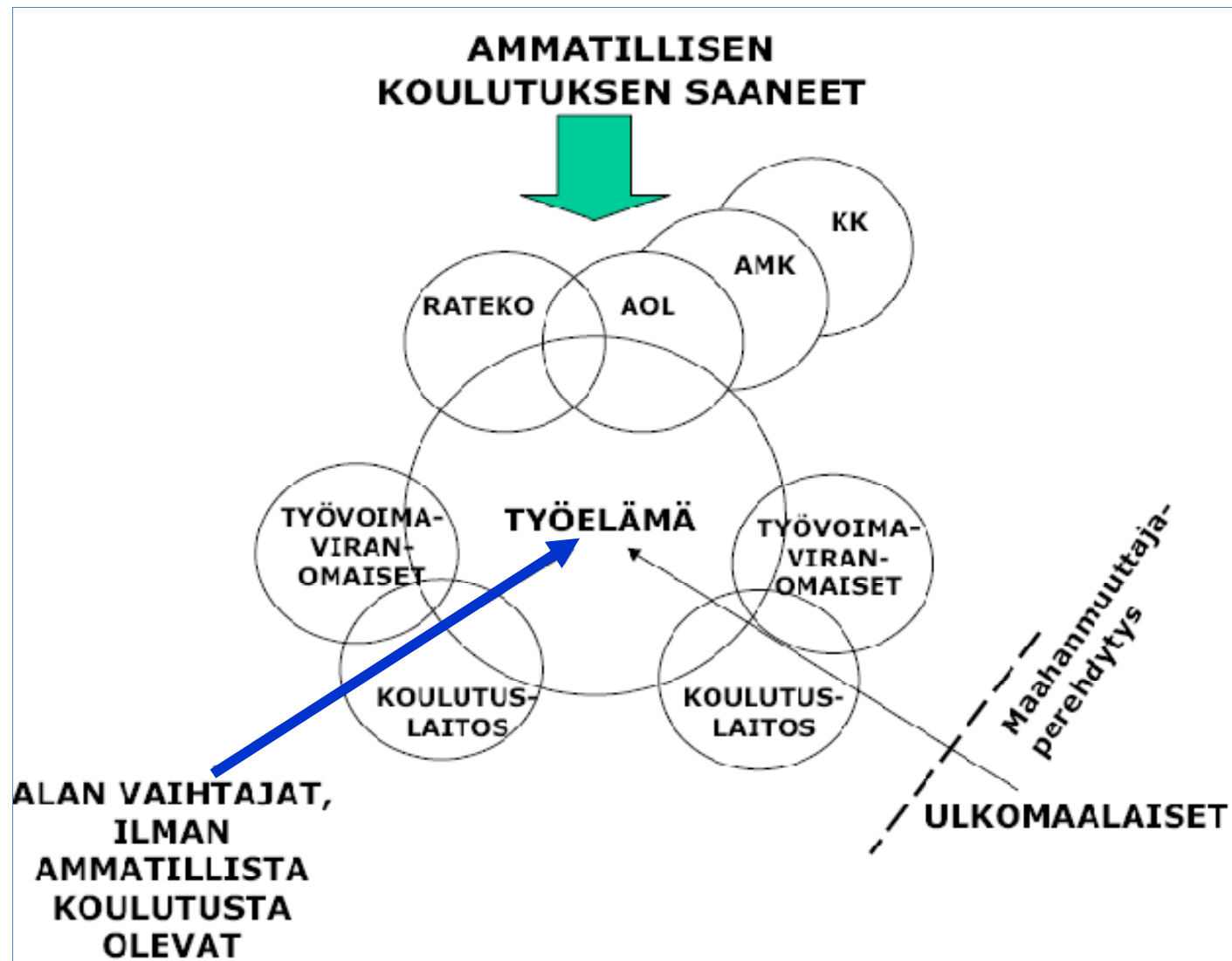

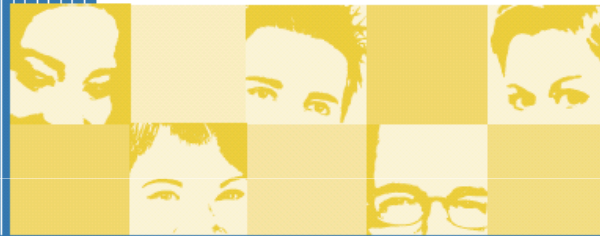
MAARAKENNUSALAN ERIKOISAMMATTITUTKINTO, Asfalttialan suuntautumisvaihtoehto (PILOTTI 2008)

ALAN VAIHTAJAT

Työelämävalmiudet

www.mol.fi

Yhteishankintakoulutus

YHTEISHANKINTAKOULUTUS (pilotti)

- Käynnistyy keväällä 2008
- Kohderyhmänä aikuiset
- Koulutettavat kutsutaan yhteisellä haulla (lehti-ilmoitus) koko maasta siten, että yritykset ovat nimillään sitoutuneet kouluttamaan ja työllistämään opiskelijat.
- Teoriakoulutus on annettu yhdessä oppilaitoksessa (AMIEDU).
- Yhteistyössä yritykset, TE-keskus, AMIEDU


```
graph TD; A[Koulutuksen markkinointi / tiedotus rekrytointikoulutuksessa] --> B[Opiskelijoiden valinta]; B --> C[Koulutuksen toteutus]; C --> D[Koulutuksen seuranta ja arviointi]; D --> E[Työsuhteiden solmiminen];
```

Koulutuksen markkinointi / tiedotus rekrytointikoulutuksessa

- Yritys ja työhallinto sopivat koulutuksen markkinoinnista ja siitä, miten yritys on esillä tiedotuksessa.

Opiskelijoiden valinta

- Yritys, kouluttaja ja työhallinto sopivat opiskelijoiden valinnasta.

Koulutuksen toteutus

- Koulutus toteutetaan aikataulujen, sisällön ja työssäoppimisen osalta koulutukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Koulutuksen seuranta ja arviointi

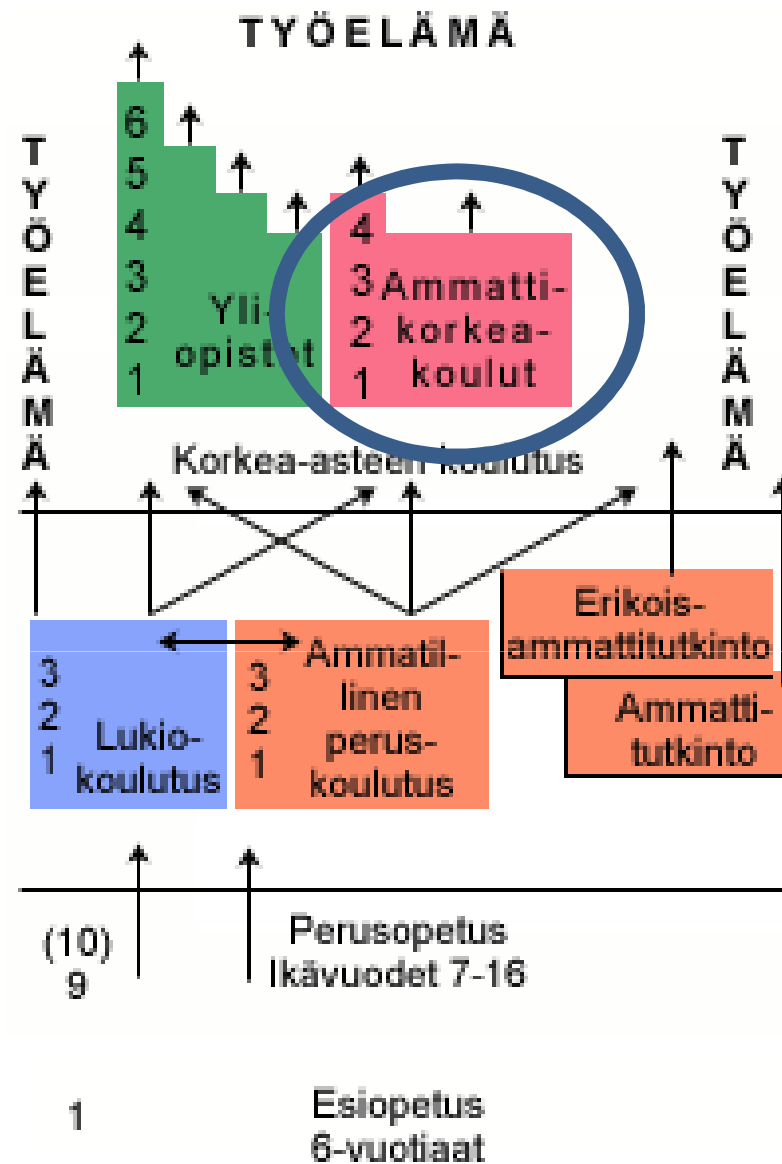
- Koulutuksen toteutusta seurataan ja arvioidaan yhteistyössä.

Työsuhteiden solmiminen

- Yritys solmii työsuhteet koulutuksen hyväksytysti suorittaneiden kanssa.

YHTEISHANKINTAKOULUTUKSESSA

- Valtatie Oy
- Lemminkäinen Infra Oy
- Skanska Asfaltti Oy
- Rudus Asfaltti Oy
- Destia Oy
- NCC Roads Oy

= koulutus kuuluu oppisopimusjärjestelmän piiriin

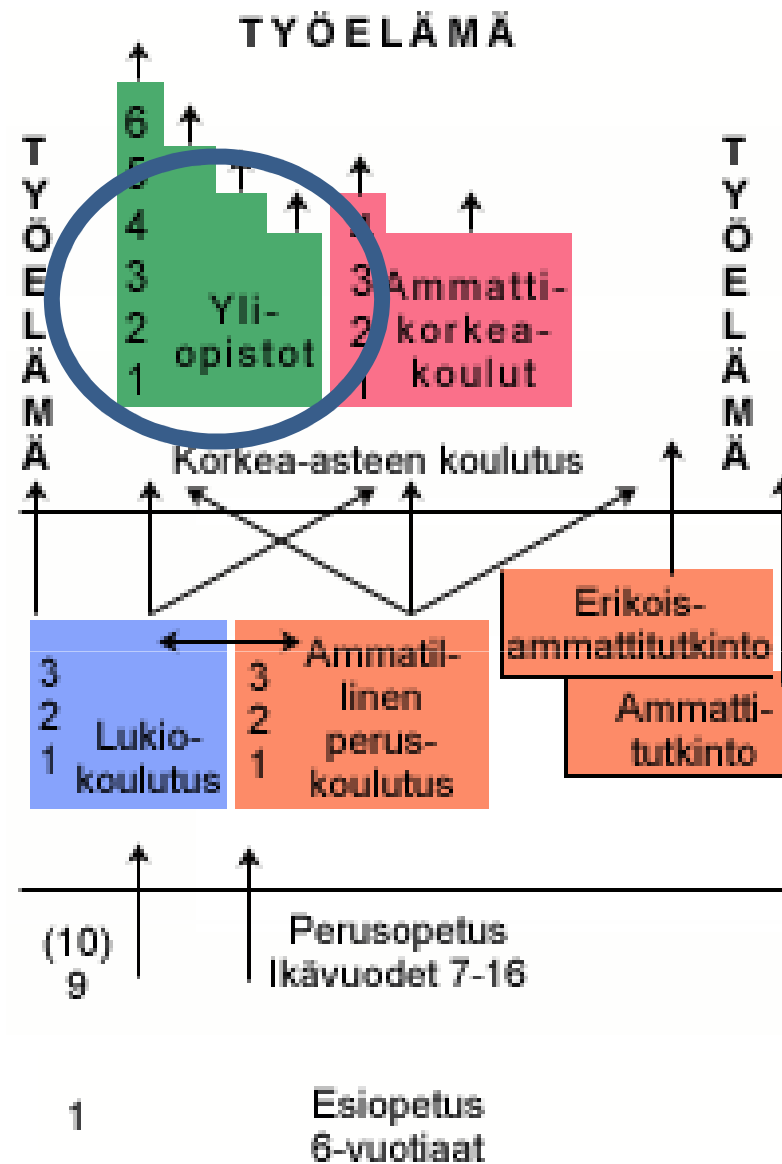
Rakennusmestarikoulutus (2006-...)

Vuoden 2008 oppilaitokset

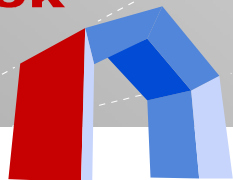
<u>Nuorisoasteen koulutus 205 paikkaa</u>	Talo	Infra	LVI
• Hämeenlinna	30		
• Metropolia (Espoo, Vantaa,Helsinki):	30		30
• Tammisaari Novia/Ekenäs	20		
• Oulu	20	20	
• Tampere	30		
• Turku	25		
<u>Aikuiskoulutus 137 paikkaa</u>			
• Lappeenranta	16	16	
• Savonia, Varkaus, Joensuu	15	30?	
• Metropolia (Espoo, Vantaa, Helsinki)	30		
• HAMK, Lahti	30		

INFRAN RAKENNUSMESTARI AMK

- oppilaitoskohtaiset päätökset
- rakennustekniikka = käytännössä talonrakennusta
- vain Oulun amk tarjoaa 2008 aloittaville infra-suuntautumisen
- tehty esityksiä ja käyty oppilaitosten puheilla
- kirjelmiä, mm LVM, lehtikirjoituksia
- **tarvitaan infralle kohdennetut paikat**
- -----
- perusongelma: amk:sta valmistuu infralle vain puolet siitä kuin 10 vuotta sitten tekn+ins

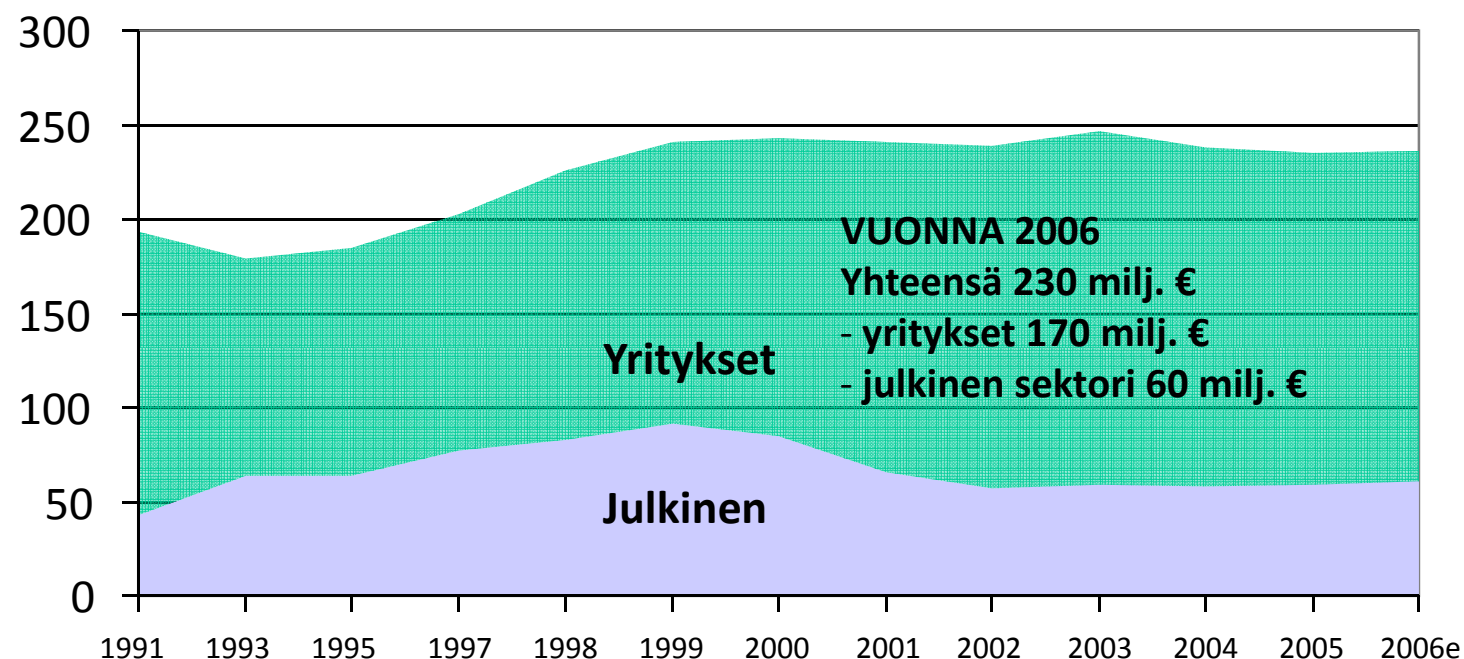

= koulutus kuuluu oppisopimusjärjestelmän piiriin

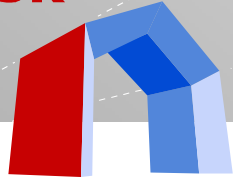
Kiinteistö- ja rakennusalan T&K toiminta

T&K -toiminnan volyymi on 2000-luvulla pysynyt ennallaan, vaikka alan liikevaihto on kasvanut voimakkaasti ja kannattavuus on kohentunut merkittävästi.

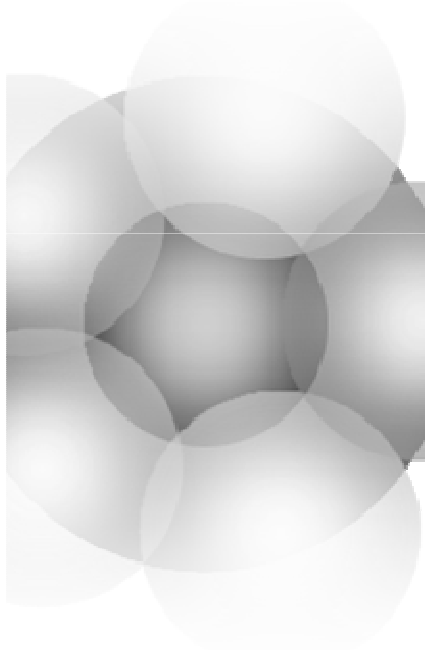
Kiinteistö- ja rakentamisalan T&K-toiminnan osuus on

- 0.5 % rakennetun ympäristön tuotannosta ja ylläpidosta
- 0.9 % alan yritysten liikevaihdosta
- 4 % Suomen koko tutkimus- ja kehitystoiminnasta

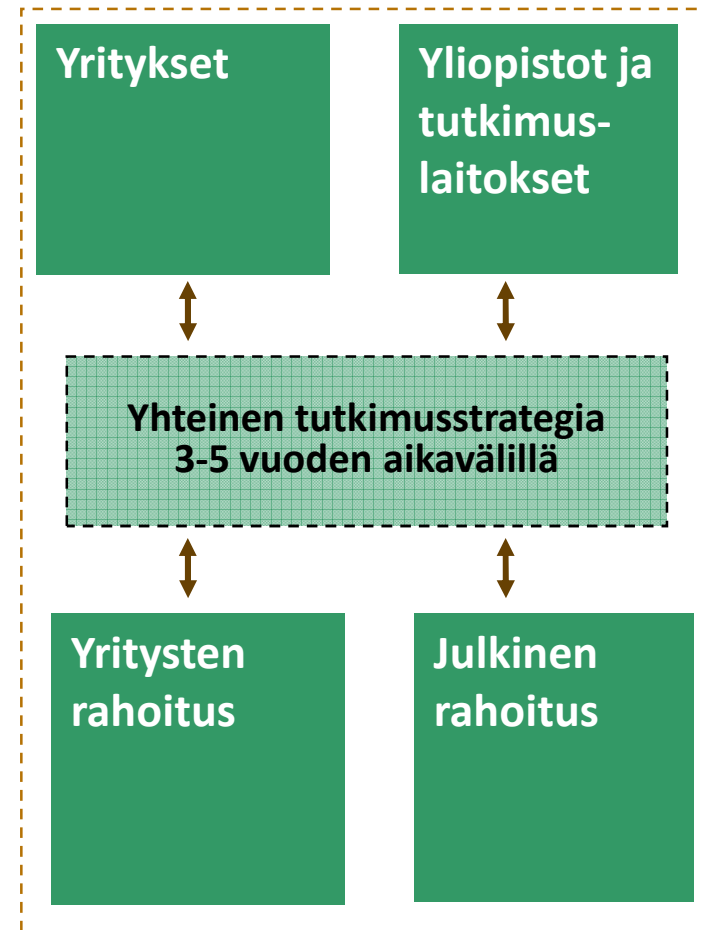

Mikä on strategisen huippuosaamisen keskittymä?

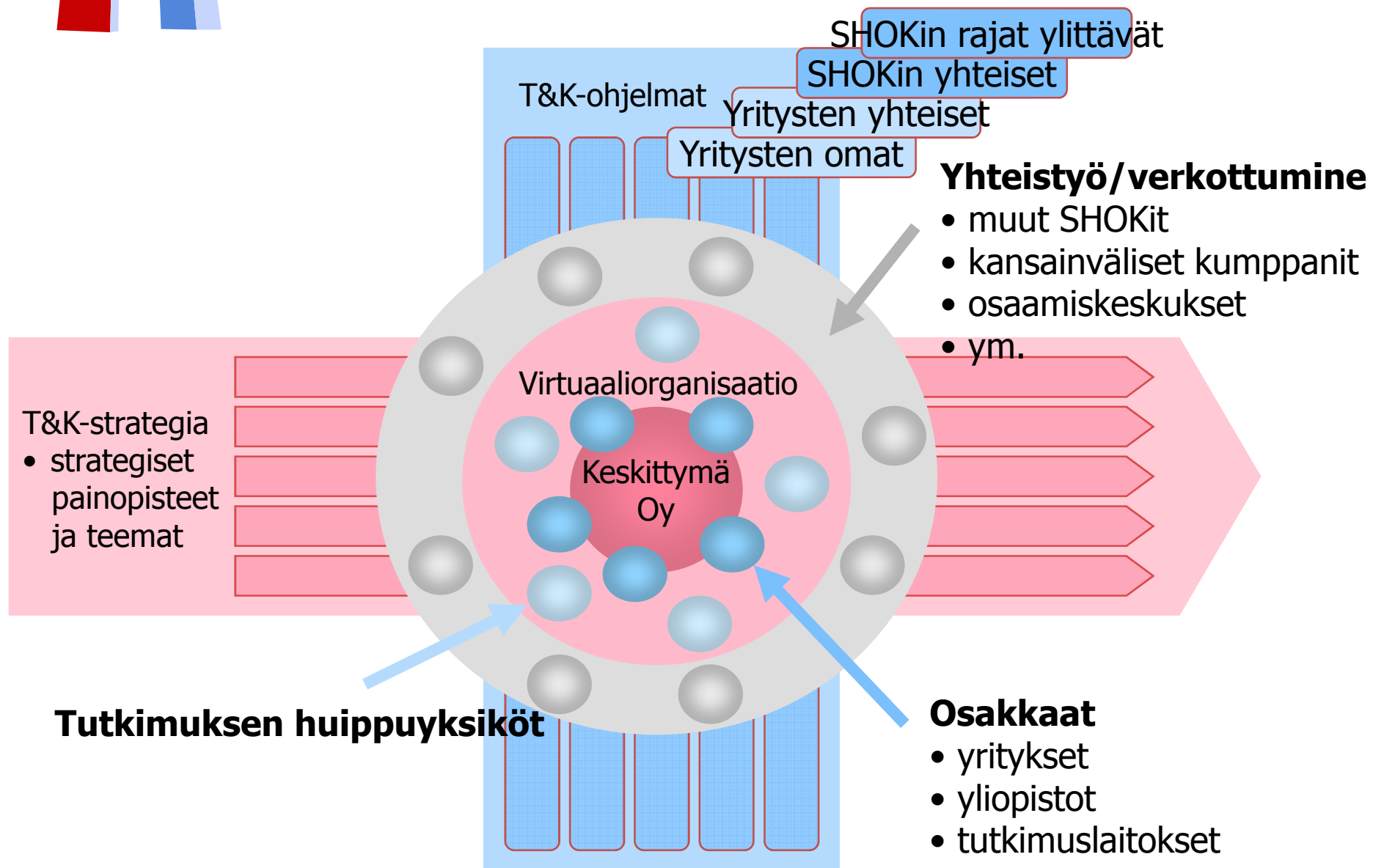
**VUOROVAIKUTTEINEN • SOVELLUSLÄHTÖINEN • MONITIETEINEN
KANSAINVÄLINEN • JATKUVASTI UUDISTUVA**

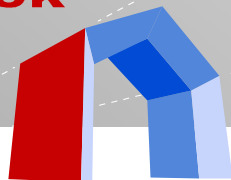

- Uudenlainen tapa koota huippu-osaamista ja t&k-resursseja yritysten ja yhteiskunnan kannalta tärkeisiin kohteisiin
- Keskittymien toimintamalli:
 - Yritykset, yliopistot ja tutkimuslaitokset sopivat yhteisestä tutkimusstrategiasta ja –ohjelmista
 - Tutkimusstrategia vastaa yritysten sovelluslähtöisiin tarpeisiin 3-5 vuoden aikavälillä
 - Osakkaiden lisäksi julkiset rahoittajat sitoutuvat keskittymien pitkäkestoiseen rahoitukseen

Minkälainen SHOK on?

T&K-tulokset

Osaaminen

Resurssit

Imago

Rahoitus

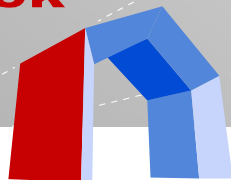
Huipputuotteet
Uudet ratkaisut,
toimintatavat
ja konseptit
Poikkiteknologiset
sovellukset
Globaalit
business-
mahdollisuudet
Huippupalvelut
Ketteryys
Iskukyky

Teknologian
huippuosaaminen,
"keihäänkärjet"
Arkkitehtuuri ja
muotoilu
Liiketoiminta-
osaaminen
Markkinointi-
osaaminen
Johtamistaidot
Kansainvälistymis-
taidot
Verkottumis-
osaaminen

Alan asema
yliopistoissa
Huippuyliopiston
tarjoamien
mahdollisuuksien
hyödyntäminen
Osaavat ja
motivoituneet
opettajat
Potentiaalisten
nuorten kiinnostus
Huippuresurssien
saatavuus
Kansainvälisten
huippututkijoiden
kiinnostus
KV-avainosaamisverkostot
Resurssien käytön tehostuminen

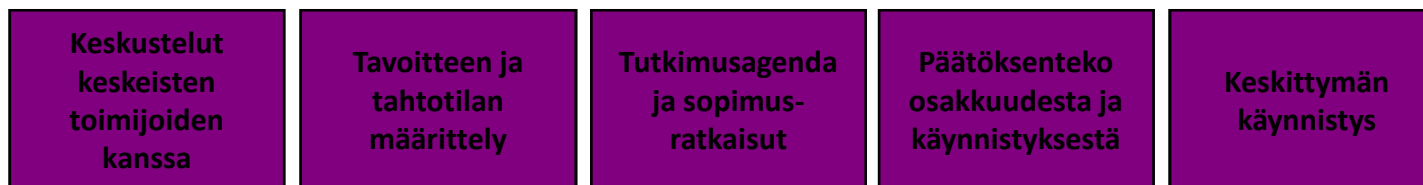
Positiivinen
mielikuva kiinteistö-
ja rakennusala-
Rekrytointi
Nuorten
kiinnostus
Rahoitus

Pitkäjänteinen
julkisen rahoitus
EU-rahoitus
Yritysten
yhteinen rahoitus

SHOK–valmistelun perusmalli

SHOKin valmistelu on monivaiheinen prosessi.

- Tunnistetaan keskeiset toimijat
- Käydään keskustelut toimijoiden kanssa
- Luodaan kuva, mistä kysymys
- Kuva keskeisistä tavoitelluista hyödyistä
- Kuva toimijoiden intresseistä
- Toimijat kohtaavat toisensa
- Päätökset jatkaa / ei jatkaa
- Johtopäätökset

- Keskittymän visio, päämäärät ja avaintavoitteet
- Keskittymän toimintamuodot ja toimintamalli
- Keskittymän toimintasuunnitelman runko
- Pääperiaatteet hyödyistä, oikeuksista, vastuista ja velvollisuuksista
- Päätökset jatkaa / ei jatkaa
- Päätoimijoiden aiesopimus
- Johtopäätökset

- Keskittymän tutkimusagendan ja sopimuksellisten ratkaisujen synnyttäminen
- Avaintoimijoiden neuvottelut ja yhteisymmärrys tutkimusagendasta, osakas- tai muusta vastaavasta sopimuksesta sekä käynnistykseen pääperiaatteista
- Päätökset jatkaa / ei jatkaa
- Päätös viedä asia hallintoelimiin
- Johtopäätökset

- Avaintoimijoiden hallinnolliset päätökset osakkuudesta / osallistumisesta
- Keskittymän muodostaminen ja käynnistys juridisena yksikkönä

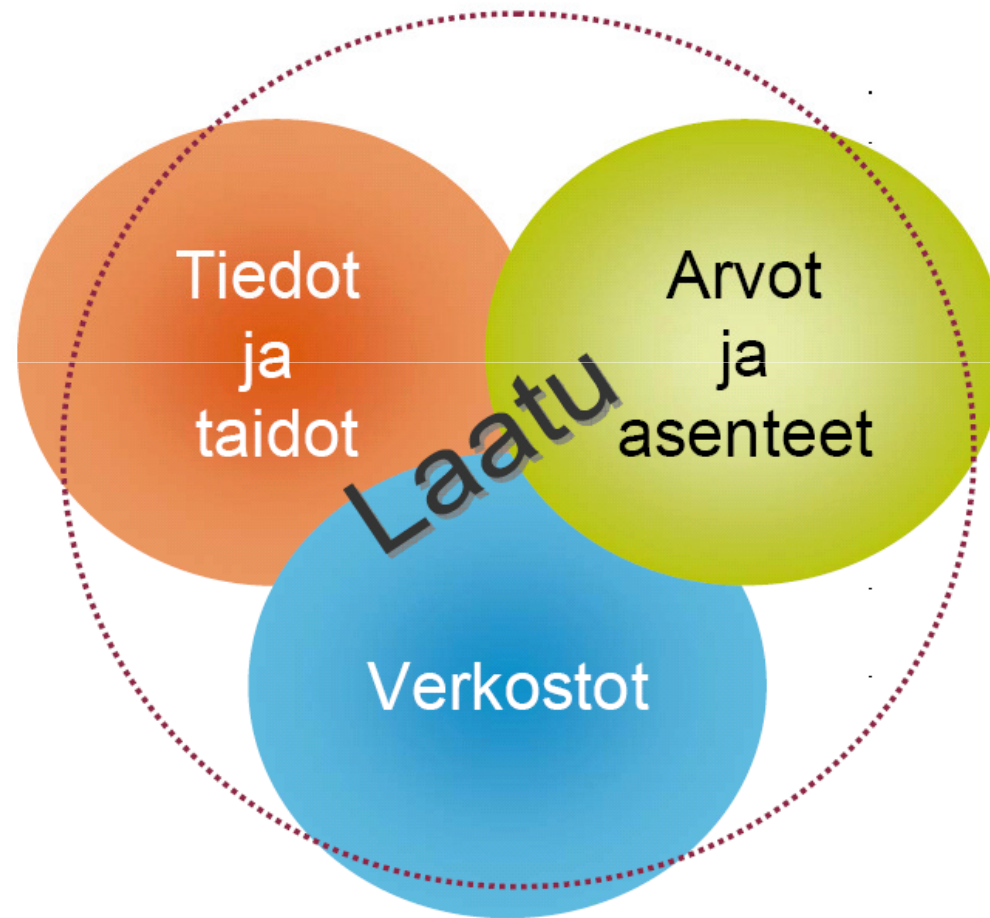
- Keskittymän hallinnon järjestäytyminen ja toiminnan organisointi.
- Käynnistys.

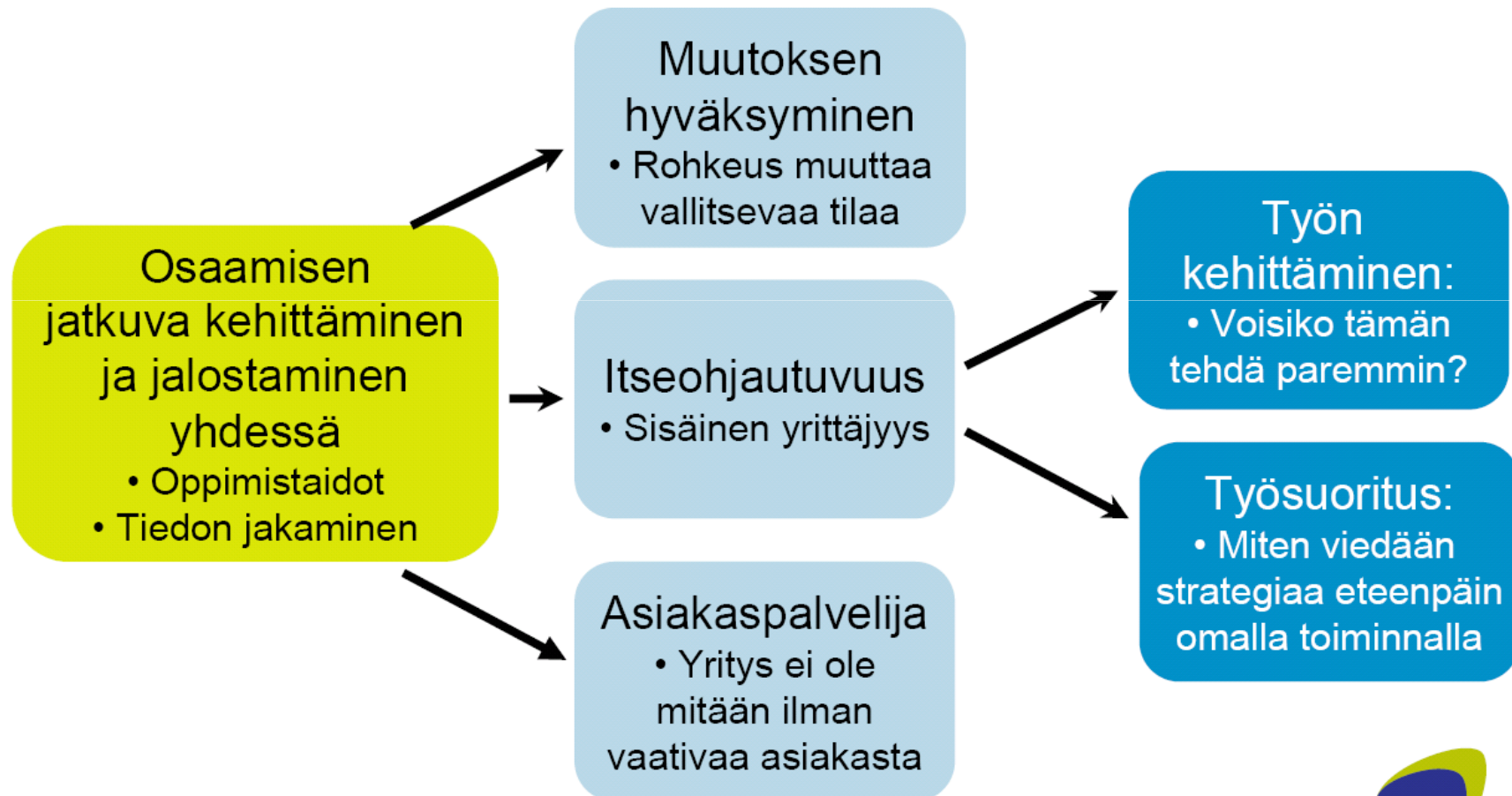
OPETTAJIEN AMMATTITAITO KESKEISTÄ

- Oppiminen tukeutuu jatkossakin opettajien hyvään ammattitaitoon.
- Oppimisprosessin kehittäminen ja henkilökohtainen ohjaus korostuvat.
- Virtuaali- ja muihin tietoteknologioihin perustuvat työkalut suuntaavat voimavaroja yksilöllisyyteen ja luovuuteen.
- Opettaja myös yrittäjämäisesti toimivana verkostokumppanina.
- Opettaja, oppija ja muut oppimiseen lisäarvoa tuottavat tahot laativat oppimisen uudet käsikirjoitukset yhdessä.

MISTÄ YRITYSTEN TARVITSEMA OSAAMINEN MUODOSTUU?

ASENTEET TYÖTÄ KOHTAAN

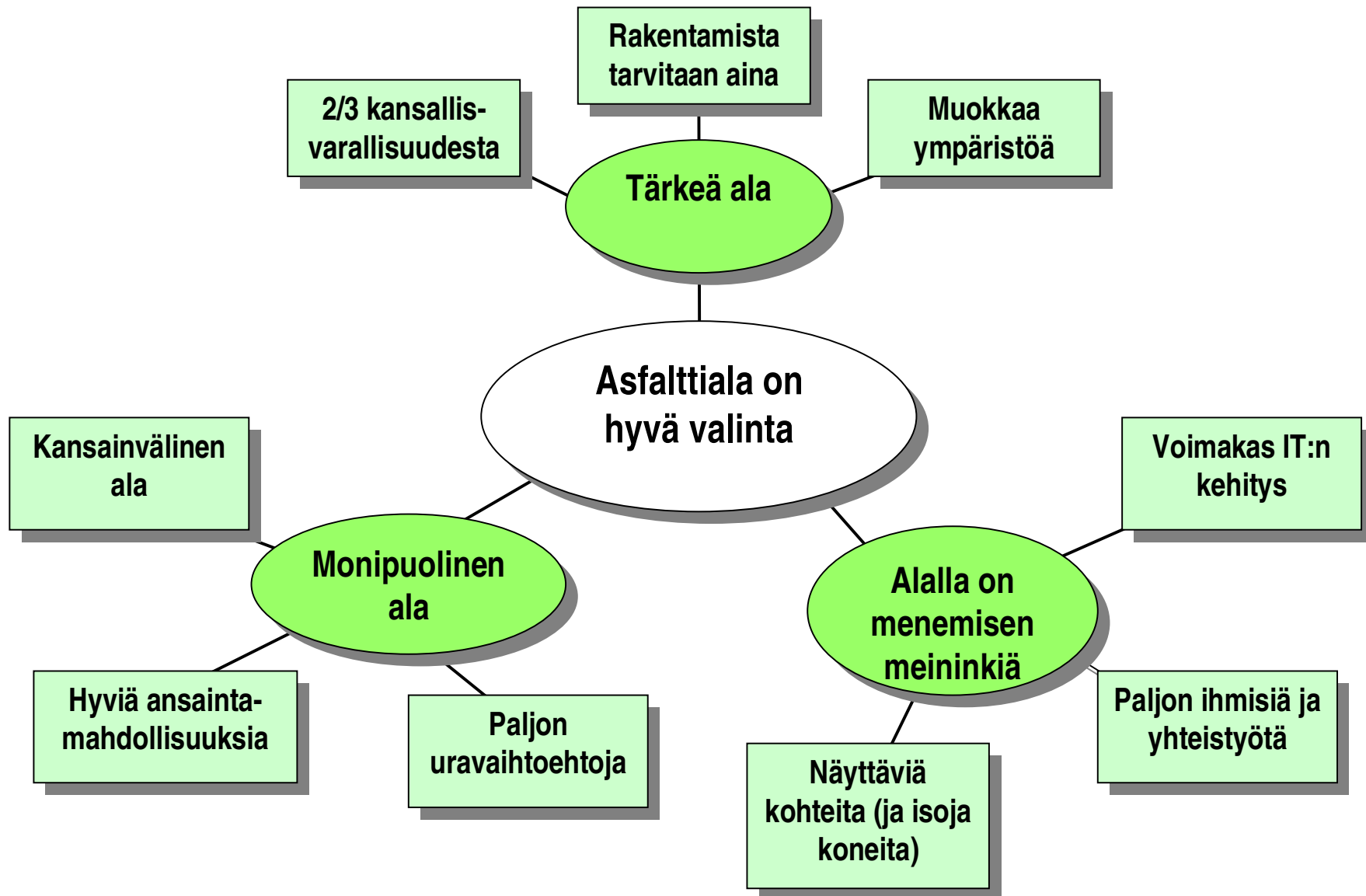
KIITOS

ALAN ON PANOSTETTAVA VETOVOIMAISUUDEN LISÄÄMISEEN NUORTEN JA ALAN VAIHTAJIEN KESKUUDESSA

- rakentamisesta on annettava realistinen kuva
- alaa tulee markkinoida alana, jossa koulutuksen ansiosta on monipuoliset mahdollisuudet itsensä jatkuvaan kehittämiseen, uusiin työtehtäviin ja työuralla etenemiseen
- viestit toimenpiteiden vetovoimaisuuden lisäämiseksi tulee olla yhteneväiset ja tukea toisiaan

Alan perusviestit nuorille

TULEVAISUUSLUOTAIN EK – LOPPURAPORTTI 2006

- Työntekijä 2015
 - Itseään ja toisia arvostava, omaan osaamiseen ja sen kehittämiseen sekä jaksamiseen sitoutunut muutoksentekijä
- Ammattiryhmäjako:
 - Tekijät
 - Soveltajat
 - Näkijät

